

— Jag kommer med! ropade Edgar, — när vi återvända få vi se julgranarna. —

Otto sade intet, men tog tyst sin mössa och följde dem.

Därinne i det upplysta templet strömmade orgelns toner mäktigt under hvalfven, man såg idel glada och andaktsfulla människor, det var som om den stora hopen verkligen af en gemensam inre kallelse drifvits hit, för att värdigt bereda sig till den stora högtiden.

Bertel tänkte därpå medan han lät blicken sväfvä utöfver kyrkan, sedan tog han sin psalmbok och föll in med de öfriga. Han höll boken, så att båda gossarne skulle kunna följa med orden. Edgar hade dock så mycket att se på, att han ej ens hann tänka på att deltaga i sången. Otto satt först med nedslagna ögon, som om han blygts för sig själf att han befann sig här. Läraren låtsade icke fästa sig därvid, uppmanade honom ej heller att sjunga, men snart märkte han att gossens blick höjdes och att hans ögon fästades vid den uppslagna boken, då klingade Bertels egen röst än högre och gladare. Julbönen, enkel och kort, trängde med sin värme in i hjärtat. Predikanten uppmanade alla att besinna, hvilken gåfva enhver mottagit genom Frälsarens födelse — syndernas förlåtelse, Guds nåd och det eviga lifvets hopp — och påminte om att all den jordiska glädje julen med förför de rika och lyckliga, bör helgas af Kristi Ande, likasom samme Ande äfven mildrar smärtan hos de betryckte. Han slutade med att tillönska församlingen julfrid, frid i hemmen, frid i hjärtat, så skulle englarnes julhälsning skönt gå i fullbordan.

Bertel kände som om denna hjärtliga tillönskan redan blifvit uppfylld, han tyckte sig vara i frid både med Gud och människor och när menigheten reste sig för att sjunga slutpsalmen, var hans hjärta fullt af lof och pris. Otto stod rak och smärt som en ung tall vid hans sida, man kunde ej höra de toner

som välldes ur hans unga bröst, men läpparne rörde sig sakta — det var en seger, som blifvit vunnin, tänkte läraren med rörelse.

Just då de gingo ur kyrkan, knuffade Edgar sin bror i armen och hviskade: — Ser du, Kristin är också här!

Bertel såg upp och varesblef den gamla köksan från öfverstens hus. Han hälsade henne vänligt och det föreföll honom, som skulle hennes stränga mörka ansigte ljusnat där vid. — På hemvägen hade Edgar mycket att prata om julgranar och upplysta fönster, Otto däremot gick helt stilla vid sin lärares sida. Piötsligt trädde han sin arm under hans, utan att säga något; Bertel gaf honom en uttrycksfull blick till svar, det stilla allvarliga uttrycket i gossens ögon värmdes honom.

När de kommo hem nickade studenten gladt „god jul“ åt betjänten, som öppnade tamburdörren för dem. Han såg helt förbluffad ut, men tycktes i det hela taga det väl upp och som julstämningen från kyrkan allt fortfarande dröjde kvar hos Bertel, måste han också gå fram med en hjärtlig julönskan till öfversten och fröken Josefine. Den förra såg vänligt in i hans ansigte och en suck, egnad minnet af längesedan svunna vårar, uppsteg okämbart inom honom.

— Jag har att framföra en hjärtlig tacksägelse för herr öfverstens gåfva från en öfverlycklig mor, — sade den unge mannen, — jag tror nog att pennningarna kommo i rätter hand.

Öfversten frågade ej hvem som fått dem, sade blott att han var öfvertygad om att herr Holm träffat ett lyckligt val.

— Det; var vår vedhuggares hustru, pappa — inföll Otto — hennes man har skadat sitt ena ben och de voro alledes utan inkomster.

— Mycket sorgligt, hvar bor det folket?

— Härnere i gården — svarade Bertel.

Öfversten vände sig bort med ett stygn i hjärtat; nöd och brist rådde tätt invid dem och de hade

ej ens frågat därefter, han kände i detta ögonblick, djupare än någonsin förr, trycket af den mänskliga egoismens skuldbärda.

Man åt i dag en sen middag, med all den sedvanliga julmaten. Celie uppenbarade sig i en förtjusande pärlgrå dräkt, med friska blommor vid bröstet, hon var mycket vacker, men ingen julglädje lästes i de stora mörka ögonen. Gossarne däremot voro glada och upplifvade, isynnerhet Edgar, som alltid hade lättare att visa sina känslor, men öfver öfverstens panna hvilade en vemodig skugga, för honom var julaftonen de sorgsna minnenas dag.

Sedan man ätit, hjälpte betjanten till att tända granen och när den stod där i all sin prakt, slog Edgar ihop händerna af förtjusning, men också Bertels blick dröjde beundrande vid det ståtliga trädet; något så vackert hade han i den vägen aldrig sett, dock ilade tanken med saknad till den lilla låga salen därhemma. Där fanns nog icke en sådan ståtlig gran; men glädjen var ej mindre därför, det visste han.

Nu begynte emellertid hemlighetsfulla paket hagla in från höger och vänster; gossarne erhöilo nästan allt hvad de önskat sig, nya skridskor af yppersta slag, böcker, ritmodeller, lädor med de finaste verktyg, spel och marzipan etc. ett öfverflöd, som nästan gjorde dem smått likgiltiga, allt som kvällen framskred tyckte Bertel. SjälF erhöil han ock flere goda nyttiga gåfvor dem öfversten med taktfull omsorg utvalt. Särskildt glädde honom ett värdefullt historiskt arbete, hvilket länge frestat hans blickar i ett boklädsfönster, ofrivilligt måste han vid paketets öppnande se på Otto. Gossen smålog tillbaka, han hade i troget minne gömt lärarens någonsin uttalade önskan att äga detta verk och sedan gifvit fadren anvisning att köpa det; nu såg han helt stolt och nöjd ut, öfver att hafva kunnat bereda en glad öfverraskning.

Då alla klapper voro utdelade och en viss

däsighet utbredt sig öfver sällskapet i salongen, som var alldeles öfverfylld af de mest olikartade föremål i brokig mångfald, gick Bertel in i matsalen till det öfvergifna julträdet, som ingen nu mer tycktes bry sig om att beundra. Långe stod han försänkt i tankar och betraktade det, som om han med blicken velat gifva högtidens träd en öm smekning för alla kära minnen det väckt till lif, sedan satte han sig till pianot och intonerade sakta en liten julsång, som säkert ljöd därhemma denna kväll. Han hade ej sjungit, sedan Celie förbjöd honom det; nu tänkte han ej därpå och med half röst sjöng han:

Det grönskande julträd, med frukt och ljus,

Nu strålar klart i vårt stilla hus.

Jag med undrande blick det ser.

Det väcker längtan, det tänder hopp,

Med glädje fyller det hjärtat opp.

Dess glans blifver härlig alltmer.

De talrika ljus, som i julkvällens stund

Klart tindra emot mig på grönskande grund,

Deras mening förstär jag väl.

De likna Guds löftens otaliga här

Som stråla kring krubban där barnet är

Och salighet båda min själ.

Han var så införlivad i sången att han ej hörde huru tjenarne samlat sig i dörren till korridoren; öfversten hade kommit in från salongen och satt sig i sin gungstol Edgar stod tvekande på tröskeln, men Otto lutade sig med en egendomlig trygg hållning mot pianot tätt invid läraren. Alla hade de likasom af en hemlighetsfull makt drifvits hit in. När sången var slut såg Bertel upp och mötte Ottos blick som tillitsfullt var fästad på honom; instinkt-mässigt räckte han honom handen och båda förstodo att från denna dag ett band af sympati — som

Under vägen.

engång skulle leda till en lifslång vänskap — knu-
tits mellan dem.

Då han vände sig om trädde gamla Kristin fram, gick några steg emot honom och neg ceremoniöst: — Vi får tacka allesammans så mycket för julsången — sade hon, neg åter och drog sig tillbaka.

— Gamla hederliga Kristin — munnlade öfversten — hon har fört hela husets talan.

Men inne i salongen gnatade fröken Josefine öfver folkets påflugenheter och den där fattige prestsonens näsvishet „att börja ställa till komedier“ — som hon uttryckte sig, och Cælie halflåg i en soffa och flågtade sig nonchalant med en stor solfjäder. Bertel såg på dem båda, han kände i sin julglädje ett upprigtigt medlidande med dem som sjelfva förbittrade högtidens fröjd för sig.

Öfversten gick fram och åter i sitt skrifrum, allt emellanåt stannade han framför en stor tafia på väggen midt emot dörren; det var ett porträtt i olja af den döda öfverstinnan; och nedanför på etagéren blomnade hvita hyacinter, hvilkas fina stänglar smögo sig ända upp emot den breda guldramen. Hon var verkligen mycket vacker såsom Otto berättat, men det fängslande hos denna bild låg förnämligast i de stora själfulla ögonen, hvilka likasom spörjande tycktes nedblicka på åskådaren.

— Ack — tänkte Bertel tyst — i henne skulle jag haft en bundsförvänt vid gossarnes uppfostran, det säger mig denna lugna allvarliga blick. Måne hon ser med sorg ned till sitt förveridsligade hem, eller kanske hennes förklarade ögon redan skåda alla dissonanser lösta i en ren och full harmoni.

„Frid i hemmen, frid i hjertat“, så hade pastorn i kyrkan tillönskat alla; det var äfven Bertels julönskan till all verlden när han somnade om julnatten.

På nyåret upphörde musikaftnarna genom anförarens bortresa från orten; den långa värterminen med sitt arbete låg framför dem och Bertel och hans unga elever grepo sig raskt an därmed. Dagligen företogo de dock äfven långa promenader. Otto som fäktade för all slags sport, ifrade för att åka skridsko och skida och om sördagarne när Edgar föredrog en ljufligt förlängd hvila, väckte han ofta läraren och de två hade då tillsammans en uppfri-skande tur kring djurgårdens löflösa lunder, ja långt ut på fjärden öfver hvilken de första solstrålarne strödde sitt glitter. Därunder kommo lärare och elev hvarandra allt närmare och förhållandet mellan dem blef nästan broderligt. Bertel var väl redan tjugotre år, men Otto, som snart fyllde femton, ovanligt utvecklade till tankar och åskådningssätt — för sin ålder. Isynnerhet gjorde han under vintern stora framsteg; dock hade man ingalunda idel segrar att anteckna. Ebb och flod vexla i människosinnet såsom i hafvet, det fick Bertel ofta erfara i fråga om sina elever. Just då han med glädje tyckte sig med dem hafva uppnått en länge eftersträfvad höjd, voro de plötsligt djupare nere än någonsin förr och så var det att likasom börja från början igen.

När tålmodet stundom tröt, blef han retlig och otålig i sitt sätt, hvilket vanligen hade till följd att Ottos gamla ironi dykade upp på nytt och att Edgar blef dubbelt så häglös. Då var läraren sjelf nere i misströstans dal, hade litat på egen kraft och måste åter lära att han icke med sin viljas makt kunde hjälpa sig upp igen. Så gick det genom sol och regn, storm och stiltje dock framåt, ett steg i sender.

Med den öfriga familjen kom han under denna trågna studietid ej mycket i beröring utom vid måltiderna, då samtalet vanligen gick trögt. När kusin Emile var närvarande förde han dock vanligen ett visst lif med sig, ehuru han alltid föreföll Bertel så osympatisk att ett samspråk dem emellan aldrig upp-

stod, så vidt den senare blott kunde förekomma det. Herr Francke var nu nästan en daglig gäst i huset och och studenten drog sig äfven därför helst tillbaka på sitt rum, men vid middagen och efteråt i hvardagsrummet vid kaffebordet blef han stundom mot sin vilja tvungen att deltaga i konversationen. En eftermiddag — som han fick skäl att minnas — talade kusin Emile i särdeles hänfulla ordalag om presterna; de voro ett uselt hycklande följe hvarenda en, påstod han med sin oförskämda nonchalance som alltid redade Bertels galla.

— Jag nekar ej att äfven bland presterskapet finnes män som dukat under för onda vanors inflytande — sade studenten, — men det är orätt att påbörda hela ståndet individens laster. Man har visserligen fullt skäl för att ställa höga fordringar på en prests moraliska karaktär, men om han faller bör man minnas att han likaväl som åhörarne är en arm syndare, hvilken då förgätit hvar han kunde söka hjälp för den frestelse som låg i hans väg. Förödmjukelsen kan äfven för en sådan man blifva begynnelsen till ett nytt välsignelserikt lif.

— Är herrn teolog?

— Ja, jag ämnar blifva prest såsom min far och farfar före mig.

— Åh gubevars med sådana traditioner är ju ert ståtliga försvar af ståndet högst naturligt — skrattade herr Francke.

— Jag ser redan i andanom herr Holm såsom en välbestäld af fetma skinande bondkaplan, som vänligt myser mot gummornas — smörbyttor. — Celies hvita tänder lyste fram mellan de spefullt leende läpparne. Hon hade från någon gammaldags roman behållit ett sväfvande intryck af att prestgårdar och smörbyttor stodo i intim förbindelse med hvarandra. —

— Och jag — sade kusinen hänfullt — tycker mig i detta unga prestämne skåda en annan „Jussilainen“, som med sin visdom tror sig kunna

omskapa den syndiga världen. — Bertel log: — Någon „Jussilainen“ blir jag väl knappast, men ej heller hoppas jag — som fröken Celie tycktes antyda — på något fett prebende; en anspråklös landtprest får minsann ej breda alltför tjockt med smör på sitt brödstycke — han har sin nödortf men ingenting däröfver. —

— Det kan också vara nog för en sådan latmanstjänst — menade herr Francke — hvad ha presterna annat att göra än stå på predikstolen och mata tron i bönderna — tron säger jag, ja kom inte hit med förnuftet bara, det vill ingen svartrock höra talas om. — Bertel bet sig i läppen med tilltvingad lugn, ett ytterligare försvar för det stånd han räknade som en heder att en dag få tillhöra skulle ej tjänat till något, det visste han.

Kusin Emile fortfor: — Och om någon tror att de själfva äro blindt öfvertygade om hvad de lära så är det ett misstag, en bildad människa har i vår upplysta tid längesedan frigjort sig från dogmtron — presterna lika väl som andra, fastän de ännu hålla på skenet. Jag går af princip aldrig i kyrkan för att icke nödgas se dem skrymta inför den staccars upplysta hopen.

— Ja, bort med hyckleriet, lefve upplysningen och dess apostlar! — ropade Celie med blixtrande ögon.

Bertel satt ett ögonblick med sänkt blick, han kände att han nu måste tala, om han för dessa två skulle stå i fullt klar dager, men det var som om han behöft andas ut, innan han upptog den utkastade hanäskan. — Fröken häntydde visst på nutidens realistiska författare — sade han och såg öppet på den unga flickan. Hon nickade bifallande.

— Där en djup afsky för det onda manar att skildra det så mörkt att mänskligheten lär sig att fasa därför, eller där man vill i dagsljuset framdraga missförhållanden, för att de må kunna rättas, där är tidens realism på sin plats och har haft sin djupa

Under vägen.

betydelse i den nuvarande generationens historia, men — fortfor studenten med stigande värme — mycket af det, som nu fått namn af den sanna upplysningen, har tyvärr visat sig vara blott irrbloss, som ledt tusenden rakt in i mörkret. Ett ljus, som endast belyser vår jordiska väg, men kastar intet sken bort öfver evigheten — hvad gagnar det oss, för hvilka tiden endast utgör ett flygtande ögonblick.

— Evigheten — utbrast Emile Francke, ah där ha vi också en af edra presteteorier, jag lefver tills jag dör, förmultnar och uppgår i gaser, som lära vara ett ypperligt gödningsämne, där har ni min filosofi, ha! ha! ha!

— Jag svärmar för nirvana, intets och glömskans ro — sade Celie dystert.

— Med dessa nu så allmänt hyllade åsigtter kunna själfmorden icke mer väcka mycken undran — sade Bertel sorgset — om man ej kände att en rättvis Gud och kärleksrik Fader styrde alla ens lefnadsförhållanden, och om man ej på Hans nåd i Kristus kunde bygga hoppet om ett evigt lif, då är det ju naturligt att mången i ett förtvifadt ögonblick gör slut på en tillvaro, som ofta mera är rik på lidande än glädje.

— Och ni tror således verkligen på alla de där sagorna, som bibeln berättar — frågade Celie och såg på honom med besynnerlig blick.

— Ja jag tror — svarade studenten enkelt.

Det blef plötsligt helt tyst, som skulle de tre med manlig fasthet uttalade orden verkat en hemlighetsfull högtidlig stämning i rummet; den afbröts af Celie som hastigt reste sig: — Ni har förstört vår trefliga eftermiddag, herr Holm — sade hon kallt — man bör ej gå på djupet i något ämne — det är tarfligt.

— Herr Holm är så van att informera, att han äfven ville gifva oss en liten lektion för att icke komma ur takten — sade kusin Emile malitiöst, Celie hörde honom icke mer, hon hade satt sig vid flygeln

och spelade en munter operett, såsom för att afskaka sig något oangenämt intryck.

Bertel reste sig genast för att lemna rummet, men öfversten, som tyst afhört de ungas diskosion, lade plötsligt sin hand med en fast tryckning på hans arm: — Vill ni inte stanna och läsa en stund för mig, herr Holm? frågade han — mina ögon hafva i dag mer än vanligt svikit mig och jag jag vore er mycket förbunden om ni ville göra mig denna väntjänst. — Han lade en särskild tonvigt på det sista ordet, och Bertel som genast uppfattade att han ville öferskylda de öirigas taktlöshet, grep efter en tidning och närmade sig lampan.

Herr Francke, som i salongen lyssnat på Celies musik, kom nu in för att taga farväl: öfversten bjöd honom ej som vanligt att stanna kvar till kvällen och det föreföll nästan som skulle den gamle herrn med en viss belåtenhet i blicken följt honom till dörren, innan han satte sig till rätta i den bekväma hvilstolen för att afhöra läsningen.

Därute hade musiken emellertid tystnat, Celie kom in och kastade sig vårdslöst i soffan, mellan denna och öfverstens hvilstol stod bordet, invid hvilket studenten tagit plats för att begagna sig af lampan, hvars rosenfärgade skärm spred ett behagligt, varmt skimmer öfver rummet.

Den unga flickan var ovanligt nervös denna afton, Bertel kände det utan att se på henne. Än tog hon den lilla sidenkudden och lade den under kinden, än drog hon ur sina hårnålar och satte in dem ånyo. Ena stunden lutade hon sig fram öfver bordet och stödde sig på armbågarna, nästa minut åter sjönk hon på nytt tillbaka i sitt soffhörn — icke en sekund förhöll hon sig lugn och plötsligt sprang hon häftigt upp. — Då — haru det kom sig — hade kroken på hennes urkedja nästlat sig in i den mjuka bordsduken; vid hennes oberäknade rörelse drog kroken duken från den glatta skifvan och nästa ögonblick skulle den brinnande lampan legat i

spillror öfver släpet på Celies sidenklädning, om ej Bertel rusat upp och i rätta stunden fått tag uti reservoiren, medan lampglas och kupa krossades öfver hans händer.

Öfversten, som suttit med handen öfver ögonen för att skydda dem för ljuset, märkte ingenting förrän ljudet af glasskärfvornas fall på parkettgolvet kom honom att förskräckt blicka upp.

— Gud ske lof! — Bertel drog just ett djupt lättande andedrag och stälde lampan släckt på bordet, på andra sidan stod Celie orörlig och med bleka läppar.

— Hvad har händt? — öfversten såg häpen från den ene till den andra,

— En liten olyckshändelse som — lyckligt nog — inte hann anställa den förödelse den kunnat haft till följd — svarade den unge mannen — bordduken gled undan och höll på att draga lampan med sig i fallet, då jag råkade se upp.

— Och Celie stod just där, hon skulle fått den brinnande oljan öfver sig? — öfversten ryste.

— Pappa! det hade bara varit ett straff för min oberäkneliga rörlighet, kroken på min urked hade fastnat i duken och drog den ned då jag så hastigt sprang upp, — sade den unga flickan, medan en lätt skälfning genomlade hennes fina gestalt.

— Tacka honom där för din räddning — mumlade öfversten och tryckte hennes vackra hufvud mot sitt bröst.

Celie slet sig lös, gick ett steg framåt och sträckte med intagande gratie sin hand mot studenten. — Ack, förlåt jag kan ej! — stammade Bertel.

Hon såg plötsligt på hans händer och utropade: — Ni har skadat er? — De glödheta glasskärfvorna hade i fallet bränt stora blåsor på öfverhanden.

— Åh det är ej farligt, jag skall bara gå på mitt rum och bada dem med friskt vatten, — menade Bertel hurtigt.

— Nej! nej! inte vatten, Kristin har ett annat

medel mot brännskador. — Som en vind var hon ur rummet och tillbaka igen med en stor flaska kalkiniment, medan köksan följde efter försedd med en bundt gammalt linne.

— Sesål fram med handen, intet piunk — kommenderade den unga damen och Bertel, som tänkte på att hon kanske ville godtgöra sitt tidigare betende, öfverlämnade leende sina händer under hennes behandling. Han ville ju alltid så gärna tro att där dolde sig något godt under världsdamens kalla yta; ett så skönt omhölje kunde omöjligt gömma en helt och hållet vanskapad själ.

Hvad de fina fingrarna voro sammetsmjuka, det smög som en skälfning af välbehag igenom honom, när han erfor den milda beröringen och huru mycket såren än svedo under förbindningen, skulle han gerna plågats huru länge som helst, om blott Celie fortfarit med sitt barmhärtighets-verk.

Under natten låg han i lätta feberfantasier och drömde då oafbrutet om henne, vanligen syntes hon sorgsen och olycklig och han kände sig uppfylld af det hjärtligaste medlidande.

Ännu tre å fyra dagar efter olyckshändelsen led Bertel af feberrysningar och sveda i såren. Otto var förtjust att få vara hans kammartjänare och tillbragte alla lediga stunder hos läraren; i hans likasom i allt husfolkets tanke hade denne nu blifvit en verklig hjälte.

Trots den plåga brännsåren förorsakade honom, tänkte Bertel ofta i framtiden tillbaka på dessa dagar med ljuft vemod, han erfor under dem, i det mattighets tillstånd hvori han befann sig, ett visst drömmande välbehag. Tankarna ilade hvarken

framåt eller tillbaka, de hvilade tvärtom stilla i det närvarande, blott fasthållande en enda redig bild — Celies ansigte och gestalt. Vakande eller sofvande, såg han henne för sig, än glad, än sorgsen, än nyckfull eller kall, men alltid fängslande och att grubbla öfver denna gåtfulla karaktär var sysselsättning nog för honom. Stundom undrade han om förhållandet mellan dem härefter skulle blifva vänligare; svaret ljöd alltid jakande inom honom, men vid sitt återinträde i familjekretsen erfor han den missräkningen, att råka Celie lika kylig och högdragen som förr. I öfverstens sätt gentemot honom hade däremot inträdd en väsentlig förändring; han hade visserligen alltid bemött studenten med höflig taktfullhet och mycken hänsyn, men numera låg det en nästan faderlig välvilja i den blick han fästade på Bertel och mången timme tillbragte de två hädanefter i öfverstens trefliga skrifrum, utbytande tankar och samspråkande så utan tvång, som den unge läraren aldrig tänkte sig det i fråga om den slutne gamle herrn.

Celie såg han för öfrigt sällan till, säsongen stod ju i sitt flor med baler, soireer och bazarer och öfverallt skulle hon vara med. Stundom när han inne hos öfversten satt fördjupad i samtal, gled dörren upp och den unga damen visade sig på tröskeln i stor toilett. Bertel hade engång i sitt sinne jämfört henne med en praktfull tropisk blomma, mången kväll när han såg henne så, strålande i hela glansen af sin ungdomliga fågring tänkte han på, huru väl denna liknelse verkligen anstod henne. Ja, hon var i sanning en exotisk planta, som skönt bredde ut sina kronblad i salongslifvets drifhusluft, men från dottren fästes hans blick på modrens bild — manne hon engång drömt att hennes unga dotter skulle utvecklas så, till ett lif endast för världen, för det toma skenet!

— Godnatt pappa! — klingade Celies musikaliska röst och hon böjde ett ögonblick sitt förtjusans-

de lilla hufvud, för att fadren skulle kunna kyssa hennes panna.

— Godnatt barn! håll väl om dig, det är så kallt!

— Åh pappa, har ingen fara! — hon vinkade med handen till afsked och borta var hon.

— Jag är för svag för henne, — sade öfversten ofta med en suck sedan hon gått — detta societetslif är skadligt för hälsan, men jag har ej mod att vägra henne nöjen, hvilka ännu skänka henne trefnad. Ungdomstiden är kort, snart har man inte längre smak för att roa sig.

Männe Celie verkligen var så hänförd af dessa förströelser som öfversten trodde; hon såg sällan lycklig ut när hon tog farväl, aldrig sprittande eller stormande glad, som en ung flicka, hvilken med klappande hjärta ilar nöjet till mötes. Man kan också störta sig in i hvirfveln, för att man är missnöjd och otillfreds och vill försöka glömma — tänkte Bertel.

I flere veckor redan hade man förberedt sig till en storartad bazar för ett välgörande ändamål, — som skulle blifva ett non plus ultra i sitt slag. Celie var från morgon till kväll upptagen med sammankomster och repetitioner, man skulle nämligen bland öfriga nöjen äfven utföra en kostymdans, i hvilken såväl Celie som kusin Emile skulle delta.

Bertel var ej mycket inne i förhandlingarna för festen, men den var i alla fall det allmänna samtalsämnet och mången tänkte som öfversten skämtsamt försäkrade att „en bazar är ett oting, emedan den mördar trefnaden i hemmen!”

Äntligen var den stora dagen inne, Celie var ända från morgonen som i en feber; sömmerskan kom sent med toilett, hon lät alla i huset känna sin otålighet däröfver och visade sig ytterst missbelåten, trots att den dyrbara markisinnedrägten satt som gjuten kring hennes smärta gestalt.

— Se, Otto, hon liknar Marie Antoinettes por-

trätt! ropade Edgar, när hela familjen samlats i salongen för att betrakta den unga damen i hennes fulla ståt.

— Ja det är ju också en fransk dans från Ludvig den sextondes hof, som de skola dansa — svarade Otto.

— Ja men coiffyren är totalt misslyckad — påstod den knotande skönheten, — seså nu måste jag gå.

— Jag är orolig för dig barn, — sade öfversten ömt och svepte själf den lätta kappan om henne — det var bra kallt i går på generalrepetitionen tyckte jag och det ehuru jag behöll öfverrocken på, du kommer bestämdt att förkyla dig i den där tunna kostymen.

— Åhnej pappa, men du krossar ju alldeles mina blommor! — fadren fick blott en otålig nick till afsked, de öfriga måste nöja sig alldeles utan. Hela aftonen gick öfversten och tittade på termometern, som ideligen föll, det var en af dessa kalla Mars aftnar, hvilka ofta följa på en strålande klar dag.

— Jag borde bestämdt motsatt mig hennes deltagande i dansen, — sade han och suckade flere gånger djupt.

Det var redan långt lidet inpå morgonen, när Bertel hörde vagnen köra in på gården och tänkte på att Celie nu var hemkommen. Vid frukosten den följande dagen var hon icke synlig; fröken Josefine förkunnade, att hon sofde — och middagen ville hon äta på sitt rum, emedan hon inte orkade göra toilett. Om kvällen berättade Edgar, att Celie inte mätte bra, ehuru hon ej vågat tillstå det för fadren.

Några dygns mattighet och olust förerbåde emellertid en allvarsam sjukdom, medicinalrådet såg betänksam ut och snart visste alla att Celie hade tyfys af det svåraste och farligaste slaget.

Hennes rum jämte det angränsande hvardags-

rummet afstängdes genast, fröken Josefine fick nerv-attacker af skrämsel för sjukdomen, och måste lägga sig till sängs och ingen annan än öfversten och en diakonissa tillätos gå in till patienten. För att ej nödgas afbryta gossarnes skolgång, då det fanns en tyfysjuk i huset, blefvo de inackorderade i en bekant familj.

— Jag går nödtvungen — sade Otto med sammanbitna tänder, — det blir ett kval att inte hvarje stund dag och natt få veta, huru här står till.

Då de voro borta, föreslog öfversten vänligt äfven åt Bertel ett annat logis; han tycktes taga det naturligt att studenten ville bort. Till hans förvåning svarade Bertel:

— Jag är icke det minsta rädd för smittan.

— Ja, men er hälsa kunde blottställas, jag vill ej hafva något ansvar!

— Ansvaret blir i så fall helt och hållet mitt eget, men tillåt mig att stanna kvar, herr öfverste, ni blir ju så allena och om jag vid detta bedröfliga tillfälle kan blifva till någon nytta, skall det uppriktigt glädja mig.

Den gamle herrn tryckte hans hand: — Jag tackar er — sade han blott, men det syntes tydligt att han var rörd öfver detta bevis på deltagande vid ett tillfälle då de flesta andra, — däribland i främsta rummet kusin Emile — skydde huset såsom pestsmittadt.

Det var en lång dyster tid som följde, dagar af spänning och fruktan och nätter af ångestfull vaka; gamla Kristine hade längesedan begynt tura om med „systemen” vid sjukbädden: — Jag vårdade ju äfven modren under hennes dödssjukdom — sade den gamla tjänarinnan en afton till Bertel.

Han spratt till: Dödssjukdom — hvad det ordet hade för en fasaansfull klang i hans öron; till denna stund hade tanken på döden icke fallit honom in, men under den följande natten kunde han ej för ett ögonblick skjuta den ifrån sig. Skulle hon verkli-

gen dö, denna unga sköna varelse, dö i blomman af sitt lif, från allt hvad jorden egde lyckligast! Nej! nej! Han vred förtviflad sina händer; om han haft tusende lif, skulle han i denna stund gerna ofrat dem alla för att rädda henne.

När dagsljuset bröt in, tycktes nattens hemska skräckbilder emellertid förlora något af sin fasa och han begynte åter intala sig hopp. Ännu voro ju icke de betydelsefullaste dagarna öfver, medicinalrådet hade ej uttalat något afgörande, således var det ännu icke skäl att misströsta. Han klädde sig raskt och skyndade att höra efter huru natten förflutit för den sjuka.

Svaret ljöd som vanligt, att hon grät och ej haft någon ro.

Därpå öfvertalade han öfversten — nu likasom de föregående morgnarna — att icke försumma sin sedvanliga promenad; då man vårdade en sjuk var det ju till och med en pligt att hålla krafterna uppe så mycket som möjligt. När den gamle herrn återvände, sysslade Bertel med hans frukost, såg till att han åt ägg eller bifstek och serverade honom hans kaffe alldeles så tillredt, som han ville hafva det.

Såluada var han i högre grad än han kunde ana en hjälp för den djupt nedtryckte fadren, som mer i blick än i ord uttryckte sin tacksamhet för hans deltagande och vänliga omsorger. Han talade icke heller mycket om sin oro för den sjuka, men den kunde alltför tydligt läsas i hvartenda drag i hans ansigte, som plötsligt såg helt föräldradt ut, medan det grå håret tycktes hvitna mera för hvarje dag.

Celies tillstånd var i själfva verket bedröfligt; jagad af de vildaste fantasier vred hon sig dag och natt i svåra plågor, mången gång måste hon med våld kvarhållas, när hon ville kasta sig ur bädden och det var som om en förtärande eld hela tiden glödt i det arma lilla hufvudet, som intet ögonblick fann någon ro på kudden.

Bertel tyckte att hela huset dessa veckor liknade en graf, så besynnerligt tyst och tillstängdt föreföll det; man hörde endast öfverstens trötta steg — stegen hos en man, hvars energi är bruten — eller sjuksköterskans dämpade röst. Det enda afbrottet var medicinalrådets besök, flere gånger hade han redan sammankallat kolleger till konsultation, man kunde ej misstaga sig på, att han ansåg faran öfverhängande stor.

Hvarje dag kom Otto och tryckte sitt ansigte mot glaset i tamburdörren, han längtade efter underättelser om system och vanligen promenerade lära- ren sedan en timme med gossarne och berättade hvad han visste från sjukrummet. Naturligtvis voro de — isynnerhet Edgar — mycket hoppfulla i fråga om patienten, hon måste ju blifva frisk igen, det var oemotsägligt, Bertel tyckte likväl att Otto ofta nästan på trots upprepade dessa ord, själf hyste han för hvarje dag allt större förhågor.

Om kvällarna satt han med öfversten vid the- bordet; den gamle herrn, som ej mer förmådde vaka hos Celie, hade flyttat sin järnsäng in i hvardags- rummet för att vara så nära till hands som möjligt. Bertel sofde ej heller mycket dessa nätter, oafbrutet spratt han upp och trodde att någon kom och väckte honom med ett förskräckande bud och sedan ilade tankarne till den stackars sjuka, som plågades där inne. När han tänkte på huru han nyss sett henne stråla af hälsa och lif, sammantrycktes hans hjärta af ett outhärligt kval.

En kris i sjukdomen var nära förestående. Medicinalrådet hade, åtföljd af par andra lakare, under dagens lopp flere gånger besökt patienten.

På aftonen kom han ännu engång allena. Bertel hörde honom i tamburen taga farväl af öfversten: — Mod, min bästa vän, mod — upprepade han — mänsklig konst och skicklighet har nu nått sin gräns, vi måste bida tiden och se om den lifskraftiga naturen kan hjälpa sig själf och — triumfera öfver vetenskapen.

Den gamle vänlige mannen skakade än en gång världens hand och gick. Då Bertel några ögonblick senare inträdde i matsalen var öfversten där; han satt aldeles hopsjunk och höll sig likasom krampaktigt fast vid bordskanten, medan hans ansigte sammandrogs, som af häftiga nervsmärtor: — Vet ni herr Holm, huru det står till här? — framstötte han, — vi finna oss på den närmaste punkten invid slutet.

Bertel böjde sorgset medgifvande sitt hufvud.

— Hon skall dö likasom hennes mor, likasom allt hvad mitt hjärta afgudat, — mumlade han och strök med famlande händer öfver det hvita håret — hvad det är kallt, jag fryser.

Här var ej rätta stunden för den förklaringen att det just är våra afgudar, Herren måste beröfva oss, emedan vår kärlek till dem förvandlats till en synd; Bertel skyndade sig tvärtom att hålla uti ett glas rykande the, som han med milda ord lyckade öfvertala den gamle herrn att mottaga. Något annat kunde han ej göra för honom, emedan han nått den gräns, där han ej mer förmådde mottaga någon tröst; med slö modlöshet inväntade han blott hvad som komma skulle.

Bertel gick ej alls till sängs den natten, utan dröjde kvar i den stora ensliga matsalen, där det hvita lamskenet spred ett spökaktigt skimmer öfver mattan, hvarpå han oafbrutet men ljudlöst vandrade fram och åter. Han hade aldrig genomlevat sådana timmar, timmar fulla af ångest och — bön. Ja! hvarje tanke i hans själ var denna natt sannerligen ett rop utur djupen, han kämpade med Gud, såsom engång Jakob vid elfvens strand och ville ej upp-

höra, innan han fått bönhörelsens välsignelse. Men det var icke för sig själf han bad, det var för henne där i det dystra sjukrummet, hon som kanske efter få timmar skulle gå den dunkla väg, från hvilken ingen vänder åter. Men, för en sådan resa måste man vara beredd och han visste — bättre än någon annan här — att den stackars själen hade intet fäste att hålla sig vid i dödsskuggans dal: därför kämpade han så oafåtliga med Herren om henne. — Ett förlängdt lif på jorden vågade han ej begära, blott evighetsvisshet för anden.

Midnatten var längesedan förbi, det led mot morgonen då dörren saktat öppnades, Bertel vände sig ögonblickligen om, där stod systemen i sin svarta drägt, med den hvita hufvan öfver pannan. Krisen är lyckligen öfverstånden, Herren vare pris och lof — sade hon högtidligt.

— Amen — svarade den unge mannen ur djupet af sitt öfverfulla hjärta.

Nu kom öfversten stappande som i yrsel. — Hon skall lefva, jag får behålla henne — mumlade han, sedan lutade han sig tungt mot studentens skuldra och föll i vanmakt.

Huru kunde hela huset, allt och alla däri, undergå en så genomgripande förändring, när fasan i sjukrummet var förbi — ja, det var verkligen underbart.

Mars solen tycktes med ens utgjuta hela sin gyllene rikedom öfver det eleganta hemmet, kanariefåglarna sluppö ur sitt fängsel nere hos portvakten och kvittrade som besatta i den luftiga matsalen och öfverstens steg ljödo plötsligt så lätta och elastiska.

Förbättringen gick framåt med ovanligt raska steg, gossarne fingo snart komma hem igen och hushället begynte återgå i sina vanliga gängor. Till och med fröken Josefine satt nu åter som värdinna vid bordet och hade kommit från sin skrämsoel aldeles välbehållen, men lika missbelåten som förr. Allt var sig således likt, dock måste man ännu röra

Under vägen.

sig mycket stilla och undvika hvarje buller, ty Celie var ytterst svag och fick på inga vilkor oroa sig.

När Otto första gången återsåg henne efter sjukdomen, kom han ut med bleka kinder: — Det var hjärtslitande att se henne! — klagade han och gömde hufvudet i händerna, — hon är som en skugga och ögonen se så skrämmande stora ut i det magra ansigtet.

— Åh hon blir nog vacker igen om en tid! — menade Edgar, som tog allting lättare.

Otto skakade sorgset sitt hufvud: — Må så vara, men det är åtminstone i hennes utseende nu någonting som upprör mig, någonting hjälplöst som hos ett sjukt barn.

— Man repar sig blott långsamt efter en så svår sjukdom, som din syster genomgått, käre Otto! — svarade Bertel, — det kommer kanske att förflöta månader innan hon blir fullkomligt återställd.

Denna förmodan bekräftade sig, ty utan någon orsak begynte tillfrisknandet, som i början rækt fortgått, likasom stanna på samma punkt utan att vidare göra några märkbara framsteg.

Dag efter dag låg den unga flickan helt apatisk, som en vingbruten fågel utan att återvinna håg eller lust för någon af sina forna vanor och sysselsättningar. Gossarne försökte såfångt upplifva henne med sitt harmlösa prat, äfven några af hennes vänner fingo tillåtelse att hysa på konvalescenten, men Celie ville ej att dessa besök skulle förnyas. De trötta mig, — sade hon blott matt till fadren. Sålunda blef hon mest öfverlemnad åt ensamheten i sitt tysta rum; hvarje morgon bar fadren henne till den lilla hvilsoffan vid fönstret och hvarje kväll åter tillbaka till bädden; han var outröttlig i sina ömma omsorger för henne och visade alltid därinne ett gladt ansigte, ehuru hans panna, då hon ej kunde se honom, ofta skuggades af bekymrens moln.

— Jag är mycket orolig för Celie — sade han en dag till Bertel, med hvilken han numera talade

helt öppet — hennes mor dog i tuberkulos och jag har alltid byst en hemlig fruktan för att det kunde ligga några dolda anlag till denna hämska sjukdom hos min dotter, emedan hon alltid haft en klen fysik. Denna ytterliga svaghet nu ingifver mig därför stor farhåga.

Bertel försökte på allt sätt trösta honom. Medicinalrådets uttalanden ljödo äfven hoppfulla: — Vänta på våren — menade denne, så fort patienten får tillräckligt krafter, skola vi sända henne till någon lämplig helseort därute och där skall ni min bäste öfverste snart få se rosor blomstra upp på vår lilla skönhets kinder. Nutids lifvet är sönderslitande för enbvar — fortfor han, — men i vida högre grad för de unga, som stå midt i bränningen än för oss gamla, hvilka redan gifvit tappt i striden. Det är ett öfverretningstillstånd, som de befinna sig uti, nervsystemet blir angripet, därtill kommer nattvak, försämrad balluft och för de unga damerna särskildt en ohälsosam drägt — här ha vi tillräckligt många orsaker hvarför vår vackra vän därinne nu får sota. Tro mig, tid och tålmod göra underverk!

Öfversten suckade: — Det måste väl så vara då.

En vacker, ljum vårafton hade Bertel med sina elever gjort en lång promenad genom brunns-parken, där trädens knoppar redan svällde bruna efter värregnen och böljorna skimrade så vackert blå, lösta ur vinterns bojar. När de kommo hem sade Edgar: — Hvarför sjunger herr Holm aldrig mer?

— Därför att jag fruktat att störa din syster, man vet ju ej hvilket inflytande sång eller musik kunde utöfva på hennes nerver.

— Det tror jag ej vore farligt alls — påstod Edgar — i kväll är jag musikaliskt anlagd, vi skola stänga alla dörrar och så sätter ni er till pianot. För resten sofver Celie antagligen, ty pappa skulle

också gå ut att promenera litet efter oss och tant Josefine är på trätimmers föreningens sammanträde.

Han slog med sin vanliga liflighet upp pianot och Bertel, som ogerna ville neka gossen ett så anspråkslöst nöje, slog sakta an melodin till någon favoritsång, men sedan blef han som vänligt gripen af tonernas makt och sjöng utan att tänka på tidens flygt, tills det plötsligen blef helt ljusst i rummet och han vid en blick bakom sig fann lampan tänd. Edgar, som krupit upp i soffan, rusade fram i eldskeppet och förklarade att herr Holm just höll på att söfva honom till en riktigt ljustig blund, när den odräglige Andersson kom och väckte honom med sin lampa.

— Ah! du hinner nog fortsätta slumvern i natt — menade läraren — lexorna äro lästa, så den oron kommer inte att störa dina drömmar, du sömnige ungersven.

Nästa kväll, då Bertel satt vid sitt arbete, kom öfversten oförmodadt in och frågade om han äfven i dag ville sjunga. Celie hade i går genast uppfångat den första tonea samt låtit öppna alla dörrar, för att kunna lyssna och sången tycktes hafva utöfvat ett utomordentligt rogifvande inflytande på henne — försäkrade öfversten.

Det riktigt lyste till i Bertels ögon vid dessa meddelanden och med glädje lofvade han uppfylla den unga flickans önskan, men då han denna kväll satte sig till pianot, darrade rösten af inre rörelse, först småningom blef den klarare och fyllde sedan med sin milda klang hela rummet. Såsom han då sjöng hade han aldrig förr sjungit, och det blef ej den enda gången; mången kväll därefter sjöng han med de engång så afskydda andliga sångerna sin osynliga åhörarinns hjärta till ro.

Terminen led emellertid till sitt slut. Såväl lärare som elever arbetade flitigt för att vinna ett godt resultat af vinterns mödor. Edgar, med sin brist på ihärdighet, kunde ej hoppas på något ovanligt godt betyg, men Otto blef med glans uppflyttad, till Bertels innerliga glädje. Han beredde sig nu att lämna dem, emedan hans studier nästa år skulle så uteslutande taga tid och krafter i anspråk, att de ej tillåtte honom egna sig åt lärarekallet, så mycket han än fäst sig vid dessa gossar, isynnerhet Otto.

— Jag kommer och hälsar på herr Holm i sommar — sade den sistnämnde, när det blef fråga om skilsmessan — det vore odrägligt att tillbringa hela sommaren på villan med tant Josefine, medan pappa och Celie äro utresta, men först skola vi, tolf gossar från vår klass göra en fotvandring med lärarene och sedan har pappa lofvat mig att få besöka onkel på Toivola; det betyder för mig att jag skall återse er, — hvad säger ni om det herr Holm?

— Att du är hjärtligt välkommen till mitt hem! — svarade Bertel gladt.

Det var med saknad han tänkte på att lämna detta hus, där han tyckte sig hafva genomlevat mer på dessa åtta månader, än förr under årtal; han föreföll sig själf så mycket äldre och erfarnare nu än när han först som en främling inträdde i familjen. Nu kände han dem alla så väl, hade följt dem i sorg som glädje, egnade dem enhvar sitt unga hjärtas varma sympati. Celie var betydligt bättre, ehuru hon ej visat sig i sällskapsrummen. Bertel hade dock beslutit bedja om, att muntligt få säga henne farväl. Före afskedet hade han med öfversten ett långt samtal angående gossarne. Bertel beskref huru han uppfattat deras olika karaktärer, hvad han trodde skulle för dem hvardera vara den lämpligaste behandlingen, mest uppmuntrande eller framdrifvande. Han hade noga studerat dem med en nitisk oppfostrares intresse och tillika med en uppriktig medkänsla för allt som rörde sig i de unga själarna, — öfversten kun-

de verkligen fullt förlita sig på detta omdöme rörande sina söner.

Edgar var litet för lätt ledd och svag, han ville dock hoppas det bästa äfven för hans framtid, men Otto måste bli en riktig kärnkarl, försäkrade han entusiastiskt, den gossen hade de allra härligaste anlag!

Öfversten log åt hans hänförelse, men det låg en fuktig glans i de vackra blå ögonen, när han tryckte studentens hand och med några enkla ur hjärtat gående ord tackade honom för hans arbete med eleverna.

Mången ung man skulle kanske oklanderligt handledt dem vid deras lexor, men utan att däremellan bry sig om dem, eller egna dem sina lediga stunder. Herr Holm hade handlat annorlunda, den möda han gjort sig kunde icke ersättas med guld; men han — öfversten — hoppades att känslan af en redligt uppfylld pligt skulle blifva den bästa belöningen för de flydda åtta månadernas verksamhet såsom lärare.

— Jag står också för mig själf i tacksamhets-skuld till er, unge män — sade han slutligen — det är så mycket man förlorar i den utnötande lefnadskampen, bland annat äfven tron på det godas, på sanningens makt att segra — ni har återgifvit mig den — lika godt huru? Tag med er också en gammal mans tack för — mer än ni måhända kan ana — en ny lifsläkt öfver en förtorkad tillvaro!

Pingstvinden blåste öfver den vårliga naturen, den morgon Bertel skulle lemna hufvudstaden; han hade redan tagit afsked både af öfversten och fröken Josefine — gossarne skulle följa honom till ångbåten — nu frågade han blygt efter fröken Celie. — Jag skulle ogera resa, utan att fått säga henne farväl! — sade han.

Öfversten visade med handen åt hvardagsrummet: — Hon väntar er där! — svarade han vänligt.

Bertel ilade raskt till dörren, men när han öpp-

nat den, blef han stum stående på tröskeln, — var denna bleka hopfallna gestalt, med den hvita mössan på det rakade hufvudet, verkligen den stolta unga skönheten, som han senast sett i den franska drottningens tjusande skepelse? Det var som om någon krampaktigt gripit honom om strupen, intet trängde öfver hans läppar och han stod där, såsom fastnaglad vid golfvot.

Hvad tänkte väl Celie därvid, kanske att hennes skygghet låta sig ses, ända bittills haft nog så mycket skäl för sig, då första åsynen af henne till och med på denna främling kunde göra ett så förskräckande intryck. En liten återstod af den fåfänga öfver sitt yttre, som väl aldrig fullt dör hos en vacker kvinna, dref plötsligt en fin rodnad upp i hennes bleka kinder, hon höjde blicken och såg halft skyggt, halft leende på honom och då var det, som om den förtrollning, hvilken bemäktigat sig Bertel, plötsligt blifvit bruten. Nästa sekund stod han framför henne med en buggning, som varit djupare gentemot den förtjusande unga skönheten, ty i den Celie han nu såg för sin blick, vördade han lidandet hvars adelsmärke fanns tydligt ristadt i hennes tårda drag.

— Det är längesedan vi sett hvarandra — sade hon och räckte honom sin lilla genomskinligt magra hand — mig förefaller det, som skulle år förefluttit, sedan jag den där kalla kvällen for på den stora bazaren. — Hon log ett litet vemodigt leende, såsom man ler vid minnet af ungdomsfröjder och ungdomsdårskaper, längesedan förflyttat.

— Jag kunde inte resa, utan att hafva fått säga fröken farväl — yttrade Bertel, som tyckte sig hafva tusen saker att säga henne, men icke nu kunde komma fram med en enda.

— Jag skulle inte tillåtit herr Holm att göra det — svarade hon skämtande — jag måste ju själf få tacka er för de många fridfulla stunder er sång förskaffat mitt oroliga hjärta.

Han höll ännu hennes hand i sin, nu vågade han trycka den, men ack så lätt, så lätt, som om den varit en dyrbar piece, som han icke nog varsamt kunde handtera.

— Ack! fröken Celie, tro mig, det har varit en så djup och sann glädje för mig, att på något sätt kunna vara er till nytta, — sade han med vibrerande röst.

— Idel glödande kol på mitt hufvud, — svarade hon med en uttrycksfull blick — jag har aldrig varit en odrägligare varelse, än sedan ni kom herr Holm; ert jämnmod, ert vänliga goda lynne väckte allt det onda inom mig till motstånd. Var det icke besynnerligt? — Han log; men teg.

— Aldrig har jag uppfört mig mer trotsigt eller nyckfullt, än när jag såg er undrande allvarliga blick följa mig, sådana sällsamma varelsor äro vi människobarn. Nu har jag varit sjuk, mycket sjuk; jag vet att jag stått vid gravens dörr, men den öppnades icke ännu för mig, jag vände tillbaka till lifvet och borde väl nu likasom börja det på nytt, med helt och hållet nya förbättrade vanor, men — jag känner mig så trött, jag har alle ingen energi kvar, orkar inte ens tänka på, huru jag skulle kunna bli en bra flicka.

Hon knäppte ihop händerna och två tunga tårar gledo tyst utför kinden: — Ser ni huru öppenbjärtlig jag varit mot er! — utbrast hon sedan, med något af den forna liflighet — ni är en så i grunden ärlig och redbar natur, att man inte kan annat än skänka er sitt förtroende. Nä! — säg mig ett uppmanande ord, jag ber — känner ni inte att jag behöfver det?

Han såg på henne med en vacker blick innan han svarade: — Mina egna ord äro allt för arma, att kunna intala er nytt lefnadsmod, fröken Celie, men Guds ord är lefvande och kraftigt och det säger: De som vänta efter Herren, få en ny kraft — och — Han gifver de trötta starkhet nog.

— Nu måste jag gå, farväl och — Guds frid!
— Tack och farväl! — trubadur! — hon vinkade honom farväl med handen och log mot honom till farväl. Det var detta leende, som följde honom icke endast ned på ångbåten, eller under färden till den kära hembygden, icke blott i dag och i morgon, utan kanske för hela lifvet, som ett ljufvigt outplånligt minne af „hennes“, ynglingens första rena kärlek! Vänligt förädlande lyfter denna känsla hans fantasi högt öfver alla låga, orena bilder och lastfulla böjelser; den är som en mild stjärna, hvars klarhet lyser hans första steg in i mannaåldern. Hans ej detta första rena svärmeri, du unge gubbe, som icke i ditt bröst gömmer en enda sann känsla, ty vet att i hvarje rättänkande ynglings HJ har det visserligen haft sin egen mission att uppfylla!

— Farväl! farväl! — vinkade gossarne på stranden, ja till och med den gravitetiske Andersson, som med största omsorg fört studentens enkla kappsäck ombord, lyfte vördsamt sin galonerade hatt. Hvar fanns nu hans oförskämda öfvermod gentemot den fatige informatorn? Alla de öfriga tjänarne hade skockat sig kring droschkan, när han lemnade gården, de flesta hade tårar i ögonen och gamla Kristin nedkallade högtidligt himlens välsignelse öfver hans kommande dagar.

— De hjärtegodas människorna — tänkte Bertel rörd — hvad har jag kunnat göra dem, för att förtjäna ett så vänligt farväl.

Nu hade ångbåten redan lagt ett bredt band blått vatten mellan honom och stranden, ännu hörde han för sista gången Ottos löftesrika „auf wiedersehen“ och sedan försvann småningom kajen, med de församlade människoskarorna och de många hviftande näsdukarne i afståndets blå dimma.

För ungdomen är hela lifvet som en resa. Bertel satte sig på däck och tänkte, huru han hade varit till mods vid sin ankomst till hufvudstaden den förflytna hösten; dunkelt och ovisst låg då det

Under vägen.

kommande framför honom, nu var alltsammans upp-
enbaradt och tycktes likasom återspeglas i Junimor-
gonens klara solglans.

Han hade passerat en station under vägen, den
låg nu bakom honom med många rika minnen; frå-
gande sträckte han sig mot framtiden, men utan
misströstan, hvilande trygg vid löftet: Allt härintill
hafver Herren hjälpt dig.

Denna visshet var för honom orubblig, men
hvad han ej visste, hvad som kanske alltid skulle förbli
en hemlighet för honom, var att Gud begagnade honom
som ett verktyg att utföra sin rikssak i det främmande
förvårdsligade huset. Han hade fått utså de gyl-
lene kornen, de grodde nu i det tysta under Her-
rens hägn, som genom regn och solsken skulle drifva
dem fram till en kommande välsignelserik skörd.

S L U T.

När unge Smith skulle „fråga pappa“.

Från engelskan.

Freddy Smith hade just frågat gamle Thompsons
dotter om hon ville hjälpa honom ur ungdomslivets
elände, och hon hade svarat ja. Det blef därefter
nödvändigt att få gubbens medgifvande, på det att,
som Freddy sade, vidare arrangemeter skulle kunna
vidtagas. Freddy sade att han hellre ville fråga alla
gamle Thompsons dötrar och hans systrar och hans
kusiner och hans gamla faster och öfriga släktingar
än gamle Thompson själf. Men det måste göras, och
så gick han hän och tänkte ut ett tal, som han

skulle hålla till gubben, så fort han fick ögonen på
honom.

En söndag afton, då familjen hade gått i kyr-
kan, slank Freddy in i gubbens rum.

— Hur står det till Smith? sade gamle Thomp-
son, då Smith kom in, libblek i ansigtet och ska-
kande som om han hade en jordbäfning i magen.
Freddy vågade icke svara på detta vänliga tilltal af
fruktan att glömma sitt tal. Han kände att han må-
ste hålla säkert fast i det, då han hade det, eljest
kunde det kila sin väg. Han började därför:

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke
är eder alldeles obekant att jag under en tid af om-
kring fem år varit sysselsatt med att fullgöra ett
kommersiellt företag . . .

— Hvad säger du? Och det har du hållit hem-
ligt hela tiden, då jag trodde att du hade en butik!
Vid Jupiter, du är listig, du!

Smith måste börja på att tänka öfver igen, för
att vara säker på sitt tal.

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke
är eder alldeles obekant att jag under en tid af om-
kring fem år varit sysselsatt med att fullfölja ett
kommersiellt företag, i ändamål att förvärfva en till-
räcklig inkomst . . .

— Sitt ner, Smith! Stå inte där med hatten i
hand som en lam tiggare. Jag har aldrig sett dig
så besynnerlig förr i all min dar'.

Freddy hade återigen blifvit kullkastad och fick
nu ta' ny säts.

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke
är eder alldeles obekant att jag under en tid af om-
kring fem år varit sysselsatt med att fullgöra ett
kommersiellt företag, i ändamål att förvärfva en till-
räcklig inkomst.

— Nåväl, frågade gamle Thompson, men Smith
fortfor:

— I det hopp att en dag kunna ingå giftermål
och dela mina jordiska egodelar med den som jag

skulle kalla min egen, Jag har varit en ensam man min herre, och jag har känt att det icke är godt at människan är allena och därför . . .

— Det har du rätt i, det var roligt att du tittade in. Hur står det till med din pappa?

— Mr Thompson! Min herre! ropade Smith förtviflad ton, höjande sin röst till nästan ett tjut det kanske icke är eder alldeles obekant att jag under tid som ensam man har varit sysselsatt med att ingå giftermål och delat alla mina företag med en som jag förvärfvat i ändamål att jag skulle kalla för vissa egodelar, nej jag menar det vill säga, Mr Thompson, min herre! Det kanske icke är eder obekant . . .

— Jo, det kan hända. Det vore bättre att du gick hem och lade dig, du mår icke bra!

Freddys ögon nästan trängde sig ur hufvudet på honom, men han fortfor:

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke är ensamt för eder att fullfölja mig hvilken en vän, för kommersiel inkomst, men, anamma det. Mr Thompson, min herre! Det . . .

— Hvad är det med dig, människa?

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke är eder bekant att mina jordiska egodelar äro sysselsatt med att ingå giftermål fem år med en tillräckligt ensam man, som icke är för en kommersiel inkomst . . .

— Nej, ut med dig nu, eljest vet jag inte hvad jag gör!

Därmed tog gamle Thompson Smith i armen och slängde ut honom på gatan. Innan emellertid Thompson hade fått tid att stänga dörren, samlade Smith sina sinnen, ställde sig i position och vrålade:

— Mr Thompson! Min herre! Det kanske icke är eder bekant . . . Men gamle Thompson hör icke mer.